



Vellinge kommun
235 81 Vellinge

Synpunkter på Belysningsplan NGM 2012/1030

Falsterbonäsets Naturvårdsföreningen har tagit del av Vellinge kommuns belysningsplan. Här följer våra synpunkter.

Först och främst vill vi påpeka att kartunderlaget i planen är undermåligt. I Falsterbo stadspark går det t ex inte att avgöra om det är markerat med rosa prickar eller inte. Vi finner det också märkligt att det inte finns en lista över vilka nya vägar och g/c - vägar som man planerar belysning på. En sådan lista har vi inte kunnat få ta del av ens efter förfrågan till kommunen. Hur skall vi då kunna lämna mer än generella synpunkter?

Övergripande så anser FNF att mörker har blivit en bristvara idag. Det är svårt att i vår landsända kunna uppleva nattens stjärnhimmel och rymdens ljusfenomen som t ex norrsken. Det har gått så långt att ljus blivit en modern förorening liksom buller, kemikalier i luft och vatten och skräp. Moderna stadsmänniskor är dessutom i mångt och mycket ovana vid mörker. Få människor utom i våra skogsbygder har upplevt mörker och lärt sig att utnyttja detta. Detta är ett problem i tider av ofärd eller då elen slagits ut p.g.a. storm eller snö.

Ljus ger en falsk trygghet. Faktum är att få brott sker i mörker och de långt flesta brott begås i artificiellt ljus. Trygghetsaspekten är givetvis viktig för vissa gång- och cykelstråk men bör inte överdrivas. Exempelvis bör vägarna i Ljungskogenområdet inte ljussättas. Området är idag Näsets största skogsparti. Känslan av skog skulle naggas starkt i kanten om vägarna illuminerades. Ungdomars säkerhet borde kunna klaras av med andra medel.

Belysning måste alltid anpassa efter miljön. Det innebär att man inte har samma belysningslösningar på alla platser runt om i kommunen. Skall vi vårda våra gatumiljöer, så att de blir attraktiva för besökare och skapar trivsel för dem som dagligen vistas där, så är belysningen en viktig del. Gatuarmaturer av äldre typer bör användas i områden med äldre bebyggelse t ex rådhusorget i Skanör, Lilla Torg i Falsterbo och i närheten av de medeltida kyrkorna i Skanör - Falsterbo, Arrie, V. Ingelstad, Stora Hammar och Räng. Skala är viktig. Moderna höga lyktstolpar med kraftigt ljus förstör det turistiska värdet i miljön inte bara på natten utan även på dagen. Som exempel är den äldre armaturen vid Skanörs kyrka och Rådhusorg föredömligt utformad förutom den fasadbelysning som används på rådhuset, som är illa placerad och på tok för kraftig. Den borde antingen vara nedfäld i marken eller placerad i intilliggande träd.

Försköning med effektbelysning lämpar sig bäst vid moderna offentliga byggnader och i tätortscentra. I övrigt bör de inte överdrivas.

- Hagarondellen är ett varnande exempel där belysningen är både feltänkt och fel placerad. Den förstör hela upplevelsen av Vellinge kommuns märkligaste och mest särpräglade naturreservat - Skanörs ljun - och skapar osäkerhet i trafiksituationen. Konstruktören visar en tydlig okänslighet för landskapets värden då man utformat den i nuvarande skepnad.

- De kulörta strålkastare som lyser upp träden i naturområdet runt Strandbaden i Falsterbo är totalt malplacerade. När man borde mötas av en upplevelse av naturlig furuskog möts man istället av gröna, gula, blå och röda träd. Dessa strålkastare borde tas bort omgående!

Ingen belysning skall enligt vår mening finnas i Skanörs och Falsterbos stadsparker. Detta gäller också i naturreservaten och längs dessa t ex på Kärleksstigen. Ett naturreservat är natur som är sparad för att vi skall få uppleva den så intakt som möjligt. Då skall naturen självfallet inte tillrättaläggas för att människor under alla tider på dygnet skall kunna utnyttja den så att följderna blir att dess invånare (djur) inte får lugn och trygghet i födosök, reproduktion och vila.

Vi instämmer i utredningens yttrande att åkerlandskapet bör hållas fritt från artificiell belysning. Belys gärna i tätorterna men var sparsam med ljussättningen utanför dessa; detta gäller särskilt effektbelysning. En fasadbelyst byggnad eller bro ger en mera onaturlig bild i ett landskap än en byggnad som anas i mörkret.

Vellinge kommun bör föregå som gott exempel för sina invånare när det gäller energisparåtgärder. "Onödig belysning" i effektsyfte bör undvikas som året – runt-fenomen, undantaget några veckors julbelysning i kommunens orter. Belysningen kring Strandbaden i Falsterbo strålar oftast dygnet runt vilket ger en felaktig signal till invånarna.

Falsterbo 2013-02-14

För Falsterbonäsets Naturvårdsförening

David Carlson
ordförande

Falsterbonäsets Naturvårdsförening, Box 32, 239 21 Skanör